Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ)
w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Kulejach
na rok szkolny 2026/2027

I. PODSTAWA PRAWNA:

Program opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820 i 904)
- ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJz dnia 12 lutego 2019 r.w sprawie doradztwa zawodowego(Dz. U. poz. 325 oraz z 2026 r. poz. 73)
- Statut Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kulejach
- Kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

II. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU WSDZ NA ROK SZKOLNY:

PROGRAM WSDZ stanowi spójny system działań wspierających uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, realizowany w sposób ciągły na wszystkich etapach edukacyjnych.

System:

- ma charakter procesowy i długofalowy,
- uwzględnia indywidualne potrzeby ucznia,
- opiera się na współpracy szkoły, rodziców i środowiska lokalnego,
- wykorzystuje aktualne dane o rynku pracy.

Współczesny rynek pracy charakteryzuje się wysoką zmiennością, rosnącym znaczeniem kompetencji przekrojowych, cyfrowych oraz adaptacyjnych, a także istotnym wpływem nowych technologii, w tym automatyzacji i sztucznej inteligencji, na strukturę zawodów i formy

zatrudnienia. W związku z tym działania szkoły w obszarze doradztwa zawodowego wymagają systemowego, spójnego i opartego na aktualnych danych podejścia, uwzględniającego zarówno indywidualne potrzeby ucznia, jak i realne uwarunkowania rynku pracy.

Program WSDZ opracowany został zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, w szczególności z uwzględnieniem zmian wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r., które wprowadza nowe standardy realizacji doradztwa zawodowego, obejmujące m.in.:

- konieczność wykorzystywania prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego,
- uwzględnianie wyników monitoringu karier absolwentów,
- stosowanie nowoczesnych narzędzi cyfrowych i platform edukacyjnych,
- rozwijanie współpracy z pracodawcami oraz instytucjami rynku pracy,
- aktywne włączanie rodziców w proces planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej uczniów

Dokument w niniejszej szkole ma charakter ciągły, obejmuje wszystkie etapy edukacyjne i realizowany jest poprzez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców, doradcy zawodowego oraz specjalistów szkolnych. Uwzględnia on rozwój ucznia jako osoby uczącej się przez całe życie, zdolnej do świadomego podejmowania decyzji oraz odpowiedzialnego planowania własnej przyszłości edukacyjnej i zawodowej.

Założenia programu wpisują się również w kierunki polityki oświatowej państwa, w szczególności w zakresie:

- wspierania uczniów w rozwoju kompetencji kluczowych i społeczno-emocjonalnych,
- przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy przyszłości,
- rozwijania kompetencji cyfrowych,

- wzmacniania współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym i gospodarczym.

Realizacja programu WSDZ przyczynia się do budowania spójnego systemu wsparcia ucznia, który umożliwia mu poznanie siebie, rozpoznanie własnych możliwości i ograniczeń, zdobycie rzetelnej wiedzy o świecie zawodów oraz podejmowanie świadomych i adekwatnych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Dokument i działania są zgodne kierunkami polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027 oraz obowiązującym w szkole systemie doradztwa zawodowego.

MISJA PROGRAMU

Misją Programu realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest wspieranie każdego ucznia w odkrywaniu własnego potencjału, rozwijaniu kompetencji przyszłości oraz przygotowaniu do świadomego podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych, zgodnych z jego możliwościami, wartościami i aspiracjami oraz zmieniającymi się wymaganiami współczesnego rynku pracy.

DIAGNOZA POTRZEB UCZNIÓW W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO:

Program Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego został opracowany w oparciu o wieloaspektową diagnozę potrzeb uczniów, uwzględniającą ich indywidualne możliwości, zainteresowania oraz uwarunkowania środowiskowe.

Diagnoza obejmuje w szczególności:

- analizę zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji uczniów,
- obserwacje pedagogiczne prowadzone przez nauczycieli i wychowawców,

- wyniki rozmów indywidualnych z uczniami,
- konsultacje z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- identyfikację trudności uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych,
- analizę wyników edukacyjnych uczniów,
- rozpoznanie potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,
- analizę lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- uwzględnienie prognoz zapotrzebowania na zawody oraz wyników monitoringu losów absolwentów.

Uzyskane wyniki diagnozy stanowią podstawę planowania działań doradczych oraz dostosowania ich do realnych potrzeb uczniów.

III. CELE PROGRAMU:

Cel główny:

Przygotowanie uczniów do świadomego, odpowiedzialnego i realistycznego planowania kariery edukacyjno-zawodowej.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- poznaje własne zasoby i ograniczenia,
- rozwija kompetencje przyszłości,

- korzysta z narzędzi cyfrowych,
- analizuje rynek pracy i prognozy zatrudnienia,
- rozumie wpływ technologii i AI na zawody,
- planuje swoją ścieżkę edukacyjną.

Nauczyciele:

- wspierają uczniów w rozwoju,
- integrują doradztwo z nauczaniem,
- wykorzystują dane o rynku pracy,
- stosują nowoczesne metody pracy.

Rodzice:

- aktywnie uczestniczą w procesie doradczym,
- współpracują ze szkołą,
- wspierają dziecko w wyborach edukacyjnych.

IV. METODY I FORMY PRACY:

- metody aktywizujące i problemowe,
- projekty edukacyjne,
- symulacje (rozmowa kwalifikacyjna),
- praca indywidualna i grupowa,
- warsztaty,
- wizyty zawodoznawcze u pracodawców
- wykorzystanie platform cyfrowych.

V. OBSZARY DZIAŁAŃ:

Praca z uczniem:

- diagnoza zasobów,
- poznawanie zawodów,
- analiza rynku pracy,
- planowanie kariery,
- rozwój kompetencji cyfrowych.

Praca z rodzicami:

- warsztaty, konsultacje,
- udostępnianie informacji,
- wspieranie decyzji ucznia.

Praca z nauczycielami:

- współpraca zespołowa,
- szkolenia,
- integracja działań.

VI. ZADANIA DORADCY ZAWODOWEGO:

Doradca:

- diagnozuje potrzeby uczniów,
- analizuje prognozy rynku pracy,
- wykorzystuje narzędzia cyfrowe,
- współpracuje z pracodawcami,

- prowadzi doradztwo indywidualne,
- koordynuje WSDZ.

VII. TREŚCI PROGRAMOWE:

KLASY I–III

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i sposoby ich rozwijania,
- prezentuje swoje zainteresowania,
- rozpoznaje swoje mocne strony,
- podejmuje działania i wyciąga wnioski,
- rozpoznaje swoje pierwsze umiejętności cyfrowe (np. korzystanie z urządzeń w nauce).

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- odgrywa role zawodowe,
- poznaje zawody w otoczeniu,
- rozumie znaczenie pracy,
- dostrzega rolę różnych zawodów,
- rozumie, że technologia wpływa na wykonywanie pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się,
- wskazuje ulubione treści,
- korzysta ze źródeł wiedzy,
- korzysta z prostych narzędzi cyfrowych w uczeniu się.

4. Planowanie rozwoju

Uczeń:

- opowiada o swoich marzeniach,
- planuje proste działania,
- podejmuje pierwsze decyzje.

KLASY IV–VI

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa zainteresowania i uzdolnienia,
- wskazuje mocne strony,
- analizuje swoje działania,

- prezentuje swoje zdolności,
- rozpoznaje swoje kompetencje cyfrowe.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- poznaje grupy zawodów,
- analizuje znaczenie pracy,
- wskazuje czynniki wyboru zawodu,
- rozumie rolę pieniądza,
- rozpoznaje wpływ technologii i zmian cywilizacyjnych na zawody.

3. Rynek edukacyjny

Uczeń:

- wskazuje sposoby uczenia się,
- rozpoznaje swoje preferencje edukacyjne,
- korzysta ze źródeł informacji,
- korzysta z cyfrowych źródeł wiedzy.

4. Planowanie rozwoju

Uczeń:

- planuje działania,
- określa cele,
- podejmuje decyzje.

KLASY VII–VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- analizuje wpływ zdrowia na pracę,
- rozpoznaje swoje zasoby,
- dokonuje autoanalizy,
- określa wartości i cele,
- wykorzystuje narzędzia cyfrowe do diagnozy własnych kompetencji.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- analizuje zawody i kwalifikacje,
- porównuje swoje zasoby z wymaganiami rynku,
- analizuje trendy rynku pracy,
- rozumie znaczenie pracy,
- dokonuje autoprezentacji,
- zna instytucje rynku pracy,
- analizuje prognozy zapotrzebowania na zawody,
- rozumie wpływ sztucznej inteligencji na zawody,
- analizuje pracę zdalną i elastyczne formy zatrudnienia,
- poznaje możliwości zdobywania kwalifikacji poza szkołą (ZRK).

3. Rynek edukacyjny

Uczeń:

- analizuje ofertę szkół,
- zna zasady rekrutacji,
- rozumie system edukacji,
- analizuje korzyści kształcenia zawodowego.

4. Planowanie kariery

Uczeń:

- dokonuje wyboru ścieżki,
- planuje cele,
- korzysta z pomocy instytucji,
- planuje ścieżkę z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych.

KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI ROZWIJANE W RAMACH PROGRAMU

Program zakłada systematyczne rozwijanie u uczniów kompetencji niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie i na rynku pracy XXI wieku, w szczególności:

- kreatywności,
- przedsiębiorczości,
- współpracy,
- komunikacji,
- krytycznego myślenia,
- rozwiązywania problemów,
- odpowiedzialności,

- samodzielności,
- kompetencji cyfrowych,
- odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji,
- gotowości do uczenia się przez całe życie,
- odporności psychicznej i elastyczności.

VIII. SPOSOBY REALIZACJI

- zajęcia doradztwa zawodowego,
- godziny wychowawcze,
- lekcje przedmiotowe,
- projekty,
- wizyty zawodoznawcze,
- spotkania z pracodawcami.

WYKORZYSTANIE NARZĘDZI CYFROWYCH W REALIZACJI WSDZ:

W realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego szkoła wykorzystuje nowoczesne narzędzia cyfrowe, wspierające proces planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej uczniów.

W szczególności stosowane są:

- ogólnodostępne platformy edukacyjne i informacyjne,
- internetowe bazy zawodów oraz portale zawierające opisy zawodów i kwalifikacji,
- narzędzia diagnostyczne online umożliwiające określenie predyspozycji i zainteresowań uczniów,

- zasoby cyfrowe dotyczące rynku pracy, w tym prognozy zapotrzebowania na zawody,
- platformy komunikacji elektronicznej umożliwiające kontakt uczniów i rodziców z doradcą zawodowym,
- materiały multimedialne wspierające proces poznawania zawodów i planowania kariery.

Wykorzystanie narzędzi cyfrowych sprzyja rozwijaniu kompetencji cyfrowych uczniów oraz przygotowuje ich do funkcjonowania na współczesnym rynku pracy.

WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM:

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego odbywa się we współpracy z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym i regionalnym, w szczególności z:

- lokalnymi pracodawcami i przedsiębiorcami,
- przedstawicielami branż i organizacji gospodarczych,
- instytucjami rynku pracy, w tym Powiatowym Urzędem Pracy w Kłobucku,
- Ochotniczymi Hufcami Pracy,
- szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe,
- centrami kształcenia zawodowego i ustawicznego.

Współpraca ta obejmuje w szczególności:

- organizację wizyt zawodoznawczych w zakładach pracy,
- udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów,

- organizację warsztatów i zajęć praktycznych,
- udział w wydarzeniach edukacyjno-zawodowych,
- wymianę informacji dotyczących potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań pracodawców.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym umożliwia uczniom bezpośredni kontakt ze światem pracy oraz lepsze przygotowanie do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.

Wdrożony program uwzględnia aktualne rozwiązania systemowe, w tym wykorzystanie danych prognostycznych dotyczących zapotrzebowania na zawody, wyników monitoringu losów absolwentów oraz nowoczesnych narzędzi cyfrowych wspierających proces doradczy. Szczególne znaczenie przypisuje się również rozwijaniu kompetencji przyszłości, w tym kompetencji cyfrowych, umiejętności adaptacyjnych oraz gotowości do uczenia się przez całe życie.

Istotnym elementem realizacji programu jest współpraca wszystkich podmiotów zaangażowanych w proces doradczy uczniów, nauczycieli, rodziców oraz instytucji środowiska lokalnego i rynku pracy. Takie podejście sprzyja tworzeniu spójnego systemu wsparcia, umożliwiającego uczniom podejmowanie trafnych i świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Ewaluacja programu, prowadzona w sposób systematyczny i wieloaspektowy, pozwala na bieżące monitorowanie efektywności podejmowanych działań oraz ich dostosowywanie do aktualnych potrzeb uczniów i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego.

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego przyczynia się do przygotowania uczniów do aktywnego, odpowiedzialnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także do podejmowania wyzwań wynikających z dynamicznych zmian zachodzących we współczesnym świecie pracy.

STANDARDY REALIZACJI PROGRAMU:

Program realizowany jest zgodnie z następującymi standardami jakości:

• powszechności,
• dostępności,
• ciągłości,
• indywidualizacji,
• współpracy,
• aktualności,
• skuteczności,
• systematycznej ewaluacji.

AKTUALIZACJA PROGRAMU

Program może podlegać modyfikacji w trakcie roku szkolnego w przypadku:

• zmian przepisów prawa,
• zmian organizacyjnych szkoły,
• pojawienia się nowych potrzeb uczniów,
• wyników ewaluacji,
• zmian dotyczących rynku pracy.

IX. EWALUACJA

- ankiety,
- obserwacje,
- analiza wyborów uczniów,

- monitoring losów absolwentów,
- analiza zgodności z rynkiem pracy.

WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI REALIZACJI WSDZ:

Ocena skuteczności realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego prowadzona jest w sposób systematyczny i wieloaspektowy, z wykorzystaniem następujących wskaźników:

- poziom znajomości przez uczniów własnych predyspozycji, zainteresowań i możliwości,
- stopień przygotowania uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych,
- trafność wyborów dalszej ścieżki kształcenia przez uczniów kończących szkołę,
- poziom aktywności uczniów w działaniach doradczych (udział w zajęciach, warsztatach, projektach),
- stopień wykorzystania przez uczniów narzędzi cyfrowych w planowaniu kariery,
- poziom znajomości przez uczniów rynku pracy i świata zawodów,
- udział rodziców/opiekunów prawnych w działaniach WSDZ,
- efektywność współpracy szkoły z instytucjami rynku pracy oraz pracodawcami,
- liczba i jakość podejmowanych inicjatyw zawodoznawczych,
- wyniki ankiet ewaluacyjnych uczniów, rodziców i nauczycieli.

Analiza powyższych wskaźników stanowi podstawę do modyfikacji i doskonalenia programu WSDZ.

Harmonogram działań:

Miesiąc	Działanie	Adresaci	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Dokumentowanie
Wrzesień	Diagnoza potrzeb uczniów w zakresie doradztwa zawodowego, analiza dokumentacji, opracowanie programu realizacji WSDZ	Klasy I–VIII	Ankiety, obserwacje, rozmowy indywidualne, analiza dokumentacji	Doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog, psycholog, dyrektor	Arkusze diagnozy, program WSDZ, wpisy do dzienników
Październik	Poznawanie zainteresowań, uzdolnień, mocnych stron i predyspozycji uczniów	Klasy I–VIII	Warsztaty, ćwiczenia aktywizujące, zajęcia edukacyjne	Wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy	Wpisy do dzienników, scenariusze zajęć
Listopad	Poznawanie świata zawodów oraz lokalnego i regionalnego rynku pracy	Klasy I–VIII	Lekcje, prezentacje, filmy edukacyjne, projekty	Doradca zawodowy, nauczyciele	Dokumentacja zajęć, wpisy do dzienników
Grudzień	Rozwijanie kompetencji przyszłości: współpracy, komunikacji, przedsiębiorczości,	Klasy IV–VIII	Warsztaty, projekty edukacyjne, ćwiczenia praktyczne	Doradca zawodowy, nauczyciele	Dokumentacja projektów, wpisy do dzienników

Miesiąc	Działanie	Adresaci	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Dokumentowanie
	kreatywności i kompetencji cyfrowych				
Styczeń	Poznawanie systemu edukacji oraz oferty szkół ponadpodstawowych	Klasy VII–VIII	Spotkania informacyjne, prezentacje, konsultacje	Doradca zawodowy	Materiały informacyjne, wpisy do dzienników
Luty	Wykorzystanie nowoczesnych technologii oraz sztucznej inteligencji w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej	Klasy VII–VIII	Warsztaty komputerowe, ćwiczenia praktyczne	Doradca zawodowy, nauczyciel informatyki	Dokumentacja zajęć
Marzec	Spotkania z przedstawicielami zawodów, instytucji rynku pracy oraz pracodawcami	Klasy IV–VIII	Prelekcje, warsztaty, spotkania zawodoznawcze	Doradca zawodowy, wychowawcy	Harmonogram spotkań, listy obecności

Miesiąc	Działanie	Adresaci	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Dokumentowanie
Kwiecień	Wizyty zawodoznawcze, udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych oraz wycieczkach edukacyjnych	Klasy VII–VIII	Wizyty zawodoznawcze, wycieczki edukacyjne	Doradca zawodowy, wychowawcy	Karty wycieczek, wpisy do dzienników
Maj	Indywidualne konsultacje edukacyjno-zawodowe oraz wsparcie uczniów w wyborze dalszej ścieżki kształcenia	Klasy VIII	Konsultacje indywidualne, rozmowy z uczniami i rodzicami	Doradca zawodowy, pedagog, psycholog	Notatki z konsultacji
Czerwiec	Ewaluacja programu WSDZ, analiza osiągniętych efektów, opracowanie wniosków i rekomendacji do dalszej pracy	Klasy I–VIII	Ankiety, analiza dokumentacji, rozmowy, podsumowanie działań	Doradca zawodowy, dyrektor szkoły, nauczyciele	Sprawozdanie z realizacji WSDZ, raport z ewaluacji

Uwagi organizacyjne:

- Harmonogram ma charakter ramowy i może być modyfikowany w zależności od potrzeb uczniów, organizacji pracy szkoły oraz bieżących działań edukacyjnych.
- Poszczególne działania mogą być realizowane również podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych, godzin z wychowawcą, projektów edukacyjnych, wycieczek, wydarzeń szkolnych oraz w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- W ciągu roku szkolnego dopuszcza się realizację dodatkowych działań wynikających z potrzeb uczniów, kierunków polityki oświatowej państwa, współpracy z instytucjami oraz zmian zachodzących na rynku pracy i w systemie edukacji.

X. OSOBY ODPOWIEDZIALNE:

- Koordynator programu WSDZ/ doradca zawodowy
- Dyrektor
- Wychowawcy
- Nauczyciele
- Specjaliści

……

data i podpis